

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра таксації лісу та лісового менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

ННІ Лісового і садово-паркового господарства

“11” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Інвентаризація садово-паркових об'єктів

Галузь знань _____ 20 – «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність _____ 206 – «Садово-паркове господарство»

Освітня програма _____ «Садово-паркове господарство»

ННІ _____ лісового і садово-паркового господарства

Розробник: професор, докт. с.-г. н., доц. Матушевич Любов Миколаївна
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Інвентаризація садово-паркових об'єктів

(назва)

Дисципліна сприяє професійній підготовці фахівців садово-паркового профілю з питань, які надають знань і навичок із термінології та класифікації основних ландшафтно-таксаційних показників, методики проведення польових і камеральних парколісоінвентаризаційних робіт, користування спеціальними вимірювальними приладами та інструментами, вмінню практично оцінювати ландшафтно-таксаційні показники лісопаркового ландшафту окремих об'єктів, володінню передовою технологією обліку елементів садово-паркових об'єктів.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь			
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>		
Спеціальність	<i>206 – «Садово-паркове господарство»</i>		
Освітня програма	<i>«Садово-паркове господарство»</i>		
Характеристика навчальної дисципліни			
Вид	обов'язкова		
Загальна кількість годин	150		
Кількість кредитів ECTS	5,0		
Кількість змістових модулів	3		
Курсовий проект (робота) (за наявності)			
Форма контролю	<i>Екзамен</i>		
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти			
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти	
Рік підготовки	3 / 2	4-5	3
Семестр	6 / 4	8-9	5-6
Лекційні заняття	45 год.	10 год.	8 год.
Практичні заняття	45 год.	8 год.	6 год.
Лабораторні заняття			
Самостійна робота	60 год.	132 год.	136 год.
Індивідуальні завдання			
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	6 год. 4 год.		

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета полягає у вивченні методичних основ обліку та інвентаризації конструктивних елементів лісопаркових та садово-паркових об'єктів різного підпорядкування, набутті вміння розпізнавати ландшафтні й таксаційні ознаки лісопаркових ділянок, володіти термінологією і класифікацією основних ландшафтно-таксаційних показників, вивченні зв'язків і закономірностей інвентаризаційного обліку лісу та ландшафтних ділянок, набутті навиків володіння принципами і методами лісоінвентаризаційних робіт, передовою технологією обліку елементів садово-паркових об'єктів.

Перелік освітніх компонент, які передують вивченню навчальної дисципліни:

- Геодезія та ГІС технології;
- Біометрія;
- Декоративна дендрологія;
- Квітникарство;
- Луківництво і газони;
- Шкідники і збудники хвороб деревних декоративних рослин;
- Озеленення населених місць.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

ФК 6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

ФК 10. Здатність проводити інвентаризацію зелених насаджень.

ФК 12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.

ПРН 6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;
- скороченого терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин														
	денна форма							Заочна форма							
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
л			п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Змістовий модуль 1. Інвентаризація стовбурів окремих дерев та їх частин															
Тема 1. Предмет, мета, завдання дисципліни «Інвентаризація садово-паркових об'єктів»	I	8	2	4			2	6						6	
Тема 2. Структура садово-паркових об'єктів та особливості їх інвентаризації	II	5	2				3	8	2	2				6	
Тема 3. Сучасне інструментальне забезпечення інвентаризаційних вимірювань	II	7	2	2			3	8							6
Тема 4. Інвентаризація стовбурів зрубаних дерев	III	9	2	4			3	6							6
Тема 5. Облік ділової та дров'яної деревини	IV	5	2				3	6							6
Тема 6. Форма, повнодеревність, об'ємні показники дерев, що ростуть	IV	7	2	2			3	9						7	
Тема 7. Інвентаризація зелених насаджень у містах та інших населених пунктах	V	9	3	3			3	7	1	1				7	
Разом за змістовим модулем 1		50	15	15			20	50	3	3				44	

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 2. Інвентаризація сукупності дерев та лісопаркових насаджень														
Тема 8. Облік, огляд, реєстр та моніторинг зелених насаджень у містах і селищах міського типу	VI	8	2	4			2	7						6
Тема 9. Використання даних інвентаризації та обліку зелених насаджень у містах та інших населених пунктах	VII	5	2				3	7	1	1				6
Тема 10. Основні інвентаризаційні показники лісопаркових насаджень	VII	7	2	2			3	8	1	1				7
Тема 11. Методи визначення деревного запасу лісопаркових насаджень	VIII	9	2	4			3	7						
Тема 12. Ландшафтні показники лісопаркових насаджень.	IX	8	3	2			3	8	1	1				6
Тема 13. Екологічна та санітарно-гігієнічна оцінка лісопаркових насаджень	IX	5	2				3	6	1					6
Тема 14. Стиглість лісопаркових насаджень та її значення для ведення господарства	X	8	2	3			3	7						6
Разом за змістовим модулем 2		50	15	15			20	50	4	3				43
Змістовий модуль 3. Інвентаризаційний поділ території лісопарків та призначення господарських заходів														
Тема 15. Господарський поділ лісопаркових насаджень лісового фонду	XI	6	2	2			2	7						6
Тема 16. Функціональне зонування території об'єктів садово-паркового господарства	XI	5	2				3	8	1	1				7
Тема 17. Організація господарства в лісах зелених зон	XII	9	2	4			3	6						
Тема 18. Організація та підготовчі роботи до інвентаризації садово-паркових об'єктів лісового фонду	XIII	5	2				3	7	1	1				6
Тема 19. Інвентаризація лісопаркових ділянок різного лісогосподарського призначення	XIII	7	2	2			3	8						
Тема 20. Системи та форми ведення лісопаркового господарства	XIV	9	2	4			3	7	1					6

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Тема 21. Проектування господарських заходів у лісопаркових насадженнях	XV	9	3	3			3	7						7
Разом за змістовим модулем 3		50	15	15			20	50	3	2				45
Усього годин з дисципліни		150	45	45			60	150	10	8				132

3. Темі лекцій

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет, мета, завдання дисципліни «Інвентаризація садово-паркових об'єктів»	2
2	Структура садово-паркових об'єктів та особливість їх інвентаризації	2
3	Сучасне інструментальне забезпечення інвентаризаційних вимірювань	2
4	Інвентаризація стовбурів зрубаних дерев	2
5	Облік ділової та дров'яної деревини	2
6	Форма, повнодеревність, об'ємні показники дерев, що ростуть	2
7	Інвентаризація зелених насаджень у містах та інших населених пунктах	3
8	Облік, огляд, реєстр та моніторинг зелених насаджень у містах і селищах міського типу	2
9	Використання даних інвентаризації та обліку зелених насаджень у містах та інших населених пунктах	2
10	Основні інвентаризаційні показники лісопаркових насаджень	2
11	Методи визначення деревного запасу лісопаркових насаджень	2
12	Ландшафтні показники лісопаркових насаджень	3
13	Екологічна та санітарно-гігієнічна оцінка лісопаркових насаджень	2
14	Стиглість лісопаркових насаджень та її значення для ведення господарства	2
15	Господарський поділ лісопаркових насаджень лісового фонду	2
16	Функціональне зонування території об'єктів садово-паркового господарства	3

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
17	Організація господарства в лісах зелених зон	2
18	Організація та підготовчі роботи до інвентаризації садово-паркових об'єктів лісового фонду	2
19	Інвентаризація ділянок різного лісгосподарського призначення	2
20	Системи та форми ведення лісопаркового господарства	2
21	Проектування господарських заходів у лісопаркових насадженнях	3
Разом		45

4. Теми практичних занять

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення геометрії поперечного перерізу деревного стовбура	2
2	Поздовжній переріз деревного стовбура	2
3	Визначення об'єму стовбура зрубаного дерева	2
4	Визначення об'єму ділової та дров'яної деревини	3
5	Визначення об'єму стовбура дерева, що росте	2
6	Створення картографічної основи інвентаризації об'єкта зеленого господарства	2
7	Заповнення робочого щоденника обліку зелених насаджень	2
8	Побудова інвентаризаційного плану об'єкта зеленого господарства	3
9	Заповнення технічного паспорта об'єкта зеленого господарства	2
10	Обчислення середніх таксаційних показників рекреаційного насадження	2
11	Обчислення запасу рекреаційного насадження	2
12	Таксаційно-ландшафтна характеристика рекреаційного насадження	2
13	Виконання поквартальних підсумків розподілу площі земель рекреаційного призначення за категоріями	2
14	Розподіл площі ділянок укритих лісовою рослинністю і запасу деревних видів за класами віку	2
15	Розподіл площі виділів рекреаційних насаджень за таксаційними показниками	2
16	Розподіл площі земель рекреаційного призначення за показниками ландшафтної оцінки	2
17	Обчислення середніх таксаційних показників насаджень	3

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
18	Обчислення середніх показників ландшафтної оцінки ділянок різних категорій земель	2
19	Розподіл площі лісопаркових насаджень на господарства та господарські секції	2
20	Побудова схеми естетичної оцінки виділів та функціональне зонування території об'єкта інвентаризації	2
21	Проектування господарських заходів та щорічного обсягу їх виконання у лісопаркових насадженнях	2
Разом		45

5. Теми самостійної роботи

№ з.п.	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка вихідної інформації для програми ПЕРТА	15
2	Обчислення об'єму деревного стовбура за програмою ПЕРТА-2014	15
3	Формування первинних облікових даних у програмі Excel	15
4	Визначення запасу біомаси деревостанів лісопаркових насаджень	15
Разом		60

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проєкти;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- захист практичних робіт;
- реферати, есе;
- тематична співбесіда.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- метод практично-орієнтованого навчання (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Інвентаризація стовбурів окремих дерев та їх частин		
Практична робота 1.	ПРН 4, 5, 14. Знати методичні принципи вимірювання діаметрів та обчислення площі поперечних перерізів деревних стовбурів; вміти будувати поздовжній переріз деревного стовбура; знати прості та складні методи визначення об'єму стовбура зрубаного дерева; вміти визначати об'єм ділової та дров'яної деревини; знати методи та вміти визначати об'єм стовбура дерева, що росте; вміти створювати картографічну основу об'єкта зеленого господарства; знати порядок та вміти заповнювати робочий щоденник обліку зелених насаджень.	7
Практична робота 2.		7
Практична робота 3.		7
Практична робота 4.		7
Практична робота 5.		5
Практична робота 6.		10
Практична робота 7.		8
Самостійна робота 1.		2
Самостійна робота 2.		2
Модульна контрольна робота 1.		45
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Інвентаризація сукупності дерев та лісопаркових насаджень		
Практична робота 8.	ПРН 4, 5, 14. Вміти будувати інвентаризаційний план та заповнювати технічний паспорт об'єкта зеленого господарства; знати способи обчислення середніх таксаційних показників та запасу рекреаційних насаджень; знати способи та вміти встановлювати основні таксаційні та ландшафтні показники рекреаційного насадження; знати категорії земель лісогосподарського призначення; знати головні та переважаючі деревні види; вміти розподіляти площі й запаси за деревними видами в межах класів віку.	9
Практична робота 9.		9
Практична робота 10.		7
Практична робота 11.		7
Практична робота 12.		6
Практична робота 13.		6
Практична робота 14.		6
Самостійна робота 3.		5
Модульна контрольна робота 2.		45
Всього за модулем 2		

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 3. Інвентаризаційний поділ території лісопарків та призначення господарських заходів		
Практична робота 15.	ПРН 4, 5, 14. Знати таксаційні та ландшафтні показники насаджень; вміти виконувати структурний розподіл площі насаджень за таксаційними та ландшафтними показниками; вміти обчислювати середні значення таксаційних та ландшафтних показників рекреаційних насаджень; вміти організовувати господарства та господарські секції; вміти виконувати функціональне зонування території; знати види та вміти проектувати господарські заходи; вміти визначати запас біомаси деревостанів.	7
Практична робота 16.		7
Практична робота 17.		7
Практична робота 18.		7
Практична робота 19.		7
Практична робота 20.		7
Практична робота 21.		7
Самостійна робота 4.		6
Модульна контрольна робота 3.		45
Всього за модулем 3		100
Навчальна робота	$(M1 + M2 + M3) / 3 * 0,7 \leq 70$	
Екзамен	30	
Всього за курс	$(\text{Навчальна робота} + \text{екзамен}) \leq 100$	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	НАПРИКЛАД: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	НАПРИКЛАД: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування	НАПРИКЛАД: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із директором інституту)

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс. Частина 1 : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1770>. Заголовок з екрану.
2. Електронний навчальний курс. Частина 2 : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2419>. Заголовок з екрану.
3. Електронний навчальний курс (ЗФН) : <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1658>. Заголовок з екрану.
4. Інвентаризація садово-паркових об'єктів. Методичні вказівки до лабораторних занять і самостійної роботи студентів освітньо-професійної програми «Садово-паркове господарство» / НУБіП України ; розроб. : Л.М. Матушевич, В.В. Миронюк, В.А. Свинчук, А.М. Макаревич. Київ, 2025. 52 с.
5. Інвентаризація садово-паркових об'єктів. Робочий зошит для практичних занять [видання друге, доп.] / НУБіП України ; розроб. : Л.М. Матушевич, В.В. Миронюк, О.М. Леснік, А.М. Макаревич. Київ, 2026. 45 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

– базова

1. Каганяк Ю. Й., Горошко М. П., Король М. М., Часковський О. Г. Інвентаризація садово-паркових об'єктів : навчальний посібник. Львів : Вид-во «Камула», 2014. 220 с.
2. Миронюк В. В., Свинчук В. А. Білоус А. М., Василишин Р. Д. Лісова таксація : навчальний посібник. Київ. НУБіП України, 2019. 220 с.
3. Каганяк Ю. Й., Строчинський А. А., Горошко М. П. Лісопарковпорядкування : навчальний посібник. Львів. «Тріада плюс», 2009. 360 с.
4. Гірс О.А., Новак Б.І., Кашпор С.М. Лісовпорядкування. Київ: Фітосоціоцентр, 2013. 384 с.
5. Інструкція з технічної інвентаризації зелених насаджень у містах і селищах міського типу України. Затверджена наказом Держбуду України від 24.12.01 № 226. Зареєстровані в Міністерстві юстиції України від 25.02.02 за № 182/6470. Київ. 2002. 19 с.
6. Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України. Затверджені наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10.04.06 № 105. Зареєстровані в Міністерстві юстиції України від 27.07.06 за № 880/12754. Київ. 2006. 27 с.

– допоміжна

1. Лісовий кодекс України [із змінами, внесеними згідно із Законом № 1483-VI (1483–17), 9 черв. 2009]. Відомості Верховної Ради України. 2009. № 45. С. 684.

2. Інструкція з впорядкування лісового фонду України. Ч. 1. Польові роботи. Ірпінь, 2006. 75 с.
3. Робочі правила з впорядкування лісового фонду України. Частина перша. Польові роботи. Затверджені ВО «Укрдержліспроєкт» від 01.01.04. Ірпінь: Видавництво ВО «Укрдержліспроєкт», 2004. 67 с.
4. Додатки до робочих правил з впорядкування лісового фонду України частини першої «Польові роботи». Затверджені ВО «Укрдержліспроєкт» від 01.01.04. Ірпінь : Видавництво ВО «Укрдержліспроєкт», 2004. 104 с.
5. Закон України «Про благоустрій населених пунктів». Київ, 06.09.05 р. N 2807-IV. 17 с.
6. Кучерявий В. П. Озеленення населених місць : підручник. Львів : Світ, 2005. 456 с.
7. Методика визначення показників рекреаційної характеристики земель. ВО «Укрдержліспроєкт». Ірпінь, 2000. 23 с.
8. Лісотаксаційний довідник / уклад. А.М. Білоус, С.М. Кашпор, В.В. Миронюк, В.А. Свинчук, О.М. Леснік. Київ : Видавничий дім «Вініченко», 2021. 424 с.
9. Нормативи об'єму та сортиментної структури дерев забудованої частини міст / Строчинський А.А., Миронюк В.В., Маніта О.Г. Київ : НАУ, 2007. 62 с.
10. Нормативи оцінки компонентів фітомаси деревостанів головних лісотвірних порід України : довідник (нормативно-виробниче видання) / уклад. П.І Лакида та ін. Корсунь-Шевченківський : ФОП Гавришенко В.М., 2013. 457 с.
11. Пробні площі лісовпорядні. Метод закладання. СОУ 02.02.-37-476:2006. Київ, Мінагрополітики України, 2006. 32 с.

– інтернет-джерела

1. Про затвердження Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України : наказ м-ва будівництва, архітектури та житлово-комунального госп-ва України № 105 від 10.04.2006 р. [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-06#Text> (дата звернення 17.05.2026).
2. Про затвердження Інструкції з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України : наказ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України № 226 від 24.12.2001 р. [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0182-02#Text> (дата звернення 17.05.2026).
3. Інструкція про порядок ведення державного лісового кадастру і первинного обліку лісів : наказ Державного комітету лісового господарства України № 298 від 01.10.2010 р. [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1267-10#Text> (дата звернення 17.05.2026).
4. Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок : постанова Кабінету Міністрів

України N 733 від 16.05.2007 р. [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-%D0%BF#Text> (дата звернення 17.05.2026).

5. Порядок здійснення лісовпорядкування. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 07.02.2023 р. № 112. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/112-2023-%D0%BF#Text> (дата звернення 17.05.2026).